

Uitstekende handelsrelatie kan toch nog beter

Duits-Nederlands Economisch Forum in Münster

Achtergrond - 25 juni 2015 - Auteur: Wouter Meijer

Nederland en Duitsland kunnen nog meer aan elkaar verdienen dan ze al doen. Er zijn nog obstakels die de handel belemmeren. Op het eerste Duits-Nederlands Economisch Forum, op 24 juni in Münster, bespraken vertegenwoordigers van beide landen de mogelijkheden om daar verbetering in te brengen.

Nederland heeft meer belang bij verbetering van de handelsrelaties dan Duitsland, dat moet het kleinere land eerlijk toegeven. Volgens de Nederlandse consul-generaal in Düsseldorf, Ton Lansink, is er sprake van een “asymmetrische” afhankelijkheid. Bovendien wordt de Nederlandse positie relatief kleiner, nu Duitsland zich ook meer op snel groeiende markten als India en China richt. (Zie ook De Telegraaf: ['Nederland dreigt goede Duitse positie te verliezen'](#))

Er blijft dus ruimte voor verbetering, dat is de belangrijkste reden voor het Zentrum für Niederlande-Studien in Münster en de Duits-Nederlandse Handelskamer om het forum te organiseren. Want iedereen is het erover eens dat er nog meer te verdienen valt: bij een wederzijdse handel van 160 miljard euro is zelf een paar procent groei een enorm extra bedrag.

Bij een wederzijdse handel van 160 miljard euro is zelf een paar procent groei een enorm extra bedrag

Het forum is erin geslaagd om zowel de voorzitter van VNO-NCW Hans de Boer, als de baas van het Bundesverband der Deutschen Industrie (BDI), Ulrich Grillo, als centrale sprekers op de conferentie te krijgen. Een grote steun in de rug voor nog intensievere samenwerking en nieuwe initiatieven.

Taalbarrière

Hans de Boer moet zijn bijdrage van papier voorlezen, hij geeft ruitelijk toe dat hij een goed voorbeeld is van de gebrekkige kennis van het Duits in Nederland. Hij ziet mogelijkheden in de uitwisseling van ervaringen. We kunnen in Nederland de Duitse *Energiewende* niet zomaar overnemen, maar we kunnen er wel veel van leren. Het Nederlandse energieakkoord van 2013 is daar al een gevolg van. Omgekeerd gaat de invoering van elektrische auto's in Nederland beter, vooral

door het grotere aantal oplaadpunten. Daar zou Duitsland volgens De Boer weer van kunnen profiteren.

Bedrijven zouden beter moeten uitleggen aan het publiek waarom zij TTIP willen

Hij roept Duitse bedrijven op om Nederland als proeftuin te gebruiken voor nieuwe producten, we zijn vergelijkbaar maar klein genoeg om nieuwe producten te testen.

De grens over

De Duitse evenknie van De Boer, Ulrich Grillo van het BDI, ziet grote verbanden. Zowel VNO-NCW als het BDI willen voorkomen dat Groot-Brittannië uit de EU stapt. Laten we ons daar samen sterk voor maken, net als voor TTIP, zegt Grillo. Bedrijven zouden beter moeten uitleggen aan het publiek waarom zij dat Amerikaans-Europese handelsverdrag willen. “Ik ben jaloers dat er in Nederland meer steun is onder de bevolking voor TTIP. Kennelijk is Nederland opener, pragmatischer.” (Zie: [Duitsers vrezen vrijhandelsverdrag met VS](#))

De Boer moet hem uit de droom helpen: tot een paar maanden geleden was de steun in Nederland nog redelijk, intussen is de stemming aan het omslaan. Dat kan komen doordat er tot voor kort weinig openbaar debat over TTIP was in Nederland, nu groeit de kritiek.

'As Nederland-Duitsland'

“Men spreekt vaak over de as Berlijn-Parijs, maar er is ook een belangrijke as Nederland-Duitsland,” aldus Aart-Jan de Geus, na zijn ministerschap nu voorzitter van de Duitse denktank Bertelsmann-Stiftung. Dat is volgens hem “niet de as die de Europese samenwerking draagt, maar wel de voorste as van de vrachtwagen, de as die Europa stuurt. En die komt niet vaak in de headlines, maar is erg

belangrijk.”

De as wordt volgens hem draaiend gehouden door gemeenschappelijke idealen: de sociale markteconomie, economische groei en Europese samenwerking. En de spreekwoordelijke spaarzaamheid: de *Schwäbische Hausfrau* doet in niets onder voor het Zeeuws Meisje. “Ons ben zunicht” had net zo goed in Duitsland een populaire kreet kunnen zijn.

Onderwijs

Ook op onderwijsgebied valt er veel te verbeteren. Natuurlijk de kennis van de taal, maar ook het Duitse opleidingssysteem, de combinatie van school en beroepsopleiding in bedrijven, zou Nederland kunnen inspireren. Kees van Paridon, hoogleraar Economie in Rotterdam zegt daarover: “Het duale opleidingssysteem zou een goede mogelijkheid zijn om samen te werken: Duitse bedrijven zouden Nederlandse jongeren technische opleidingsplaatsen aan kunnen bieden. Dan leren ze de taal, en vooral ook de Duitse omgang met techniek, die is anders dan de Nederlandse. “

‘De Duitse omgang met techniek is anders dan de Nederlandse’

Misschien is dat de reden dat er nog steeds verschillende motoren in treinen zijn, merkt een kleine ondernemer uit grensstreek op. De Duits-Nederlandse verhouding wordt volgens hem symbolisch weergegeven door de trein tussen Amsterdam en Berlijn, waar nog altijd in Bad Bentheim de locomotief moet worden gewisseld.

Een hele grote ondernemer is Reinhard Zinkann, achterkleinzoon van de oprichter van Miele. Nederland was het eerste buitenland waar Miele zijn apparaten verkocht. Volgens hem zien Duitse producenten steeds beter hoeveel goede toeleveranciers er in Nederland zijn. “Dat onderschatten we vaak. En de kwaliteit is niet minder dan in Duitsland, vaak zelfs vernieuwender, creatiever.”

Politiek aan zet

Opvallend is dat er wel ondernemers, wetenschappers en journalisten aanwezig zijn, maar geen politici. Terwijl veel van de aangedragen oplossingen van de politiek moeten komen: wegen aanleggen, onderwijs verbeteren, pensioenen en belastingen harmoniseren. Maar de ondernemers kunnen ook al aan de slag, zegt Miele-baas Zinkann: “Wij zoeken mogelijkheden, geen grenzen. Wij zorgen wel voor afzet en winst, dus we gaan heus niet zitten wachten tot alles vanzelf makkelijker wordt.”

Er moet een speciale leerstoel komen voor onderzoek naar obstakels waar vooral middelgrote bedrijven mee te maken krijgen

Directe oplossingen biedt zo’n conferentie niet. Maar de organisatoren hebben ook aangekondigd dat dit een jaarlijks forum wordt, misschien is er bij de volgende editie ruimte om politici aan de tand te voelen over de grieven en wensen van de ondernemers.

Leerstoel

Het Wirtschaftsforum is ook bedoeld om extra aandacht te vestigen op het plan om een speciale leerstoel in het leven te roepen voor gericht onderzoek naar de economische en juridische obstakels waar vooral middelgrote bedrijven mee te maken krijgen. Het moet een *Stiftungsprofessur* worden, dus een leerstoel die wordt gesubsidieerd door het bedrijfsleven. Als dat vijf jaar lukt, neemt de universiteit het over. Het inzamelen is begonnen en de steun van werkgeverschefs De Boer en Grillo is daarbij zeer welkom.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/12044/uitstekende-handelsrelatie-kan-toch-nog-beter>